

vatel o nich věděl. Odvozuje-li však stížnost z nedostatku soudní úpravy nároků dítěte, že není jisto, že stěžovatel není svolný, uspokojiti tyto nároky bez exekuce, brojí tím nepřipustným způsobem proti zjištění nalézacího soudu, že se stěžovatel vzdal kupní smlouvou, o niž jde, prostředků, jež případnou exekuci mohly býti zasaženy, v úmyslu, by ušel svým povinnostem, čímž je zjištěno, že stěžovatel byl odhodlán, že ničeho nezaplatí. Mimochodem budiž podotčeno, že stěžovatel sám výslovně doznal, že po prodeji usedlosti sdělil zástupci matky dítěte, že nemůže nic dáti, jelikož je bez jmění, čímž rozhodným způsobem projevil, že nezaplatí ani v případě exekuce, ani bez exekuce.

Čís. 1325.

Majitel tiskárny není povinen, by za sebe zřídil zástupce.

Druhá skutková podstata Šu 24 tisk. zák. předpokládá »vědomost« jen o okolnosti, že tiskopis byl zabaven, rozšiřování neb uveřejnění obsahu tiskem může se ovšem státi i jen kulposně.

(Rozh. ze dne 29. října 1923, Kr II 332/22,)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 10. února 1922, jímž byli obžalovaní Richard P., František M., Raimund A., Josef J., František Sch. a Leopold H. podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby a to první čtyři obžalovaní z obžaloby pro přečin dle Šu 8 tr. zák. a Šu 24 zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 6 ř. zák. z roku 1863 a dle Šu 8 tr. zák. a čl. VII a VIII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, poslední dva pak z obžaloby pro přečin dle Šu 8 tr. zák. a čl. VII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. z. z roku 1863, pokud směřovala proti výroku, jímž byl obžalovaný Richard P. sprostěn z obžaloby pro přečin dle Šu 8 tr. zák. a Šu 24 zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 6 ř. zák. z roku 1863 a dle Šu 8 tr. zák. a čl. VII a VIII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, jinak zmateční stížnosti vyhověl, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nalézací soud shledal u všech obžalovaných objektivně skutkovou povahu přečinu dle čl. VII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, u obžalovaných Richarda P-a, Františka M-a, Raimunda A-a a Josefa J-a pak shledal v objektivním směru také skutkovou povahu přečinu dle Šu 24 zákona ze dne 17. prosince 1863 čís. 6 ř. zák. z roku 1863, sprostil však obžalované z obžaloby pro tyto přečiny, maje za to, že zavinění obžalovaných jest pouze kulposní a nikoliv dolosní, a že u kulposních činů obžalovaných, které nebyly dokonány, není možným pokus ve smyslu trestního zákona. Pokud jde o další přečin dle čl. VIII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, kladený za vinu zmíněným čtyřem obžalovaným, nenabyl nalézací soud

přesvědčení, kdo vlastně článek »Fromme Wünsche«, v němž byla rozebírána moc průvodů a pronášeny domněnky o tom, jak dopadne trestní řízení proti Josefu P-ovi a Raimundu A-ovi, dal do tisku, a sprostil proto tyto čtyři obžalované také z obžaloby pro tento přečin. Zmateční stížnost státního zastupitelství jest odůvodněna, pokud směřuje proti sprostění obžalovaných Františka M-a, Raimunda A-a, Josefa J-a, Františka Sch-a a Leopolda H-a, není však odůvodněna, pokud brojí proti sprostění obžalovaného Richarda P-a. O obžalovaném Richardu P-ovi má nalézací soud za prokázáno, že jako majitel tiskárny převzal na opětovný nátlak svého dělnictva tisk časopisu »Volkswille«, že neměl na obsahu tohoto časopisu zájmu a že se jeho činnost při vydávání časopisu omezovala na to, že, jakž bylo jeho povinností, dbal přesně toho, by byly státnímu zastupitelství předkládány k censuře t. zv. povinné výtisky a aby s vlastním tiskem časopisu bylo posečkáno, až dojde schválení censury. Vyhověl tedy formálním předpisům tiskového zákona, platícím pro tiskaře, a ježto nebylo zjištěno, že měl nějaký vliv neb účast na sestavování obsahu závadného čísla časopisu, nebo že se vědomě nebo kulposně účastnil uveřejňování závadných článků, není tu nejmenšího podkladu pro jeho odsouzení pro činy jemu za vinu kladené. Uvádí-li rozsudek nalézacího soudu, že obžalovaného Richarda P-a stíhá přes to zavinění, spočívající prý v tom, že se hned při započetí tisku časopisu nepostaral o zřízení úředně schváleného správce, není ta argumentace dobře srozumitelná, neboť ani zákon o tisku, ani jiný zákon majiteli tiskárny takové p o v i n n o s t i neukládá; v §u 5 zákona o tisku se pouze praví, že, z ř í d í - l i majitel ku správě tiskárny správce úřadem schváleného, má tento povinnost a odpovědnost, uložené zákonem tiskaři. Nežřídil-li obžalovaný Richard P. jako majitel tiskárny takového správce, nese prostě odpovědnost a povinnosti zákonem tiskaři uložené dle §u 5 citovaného zákona sám. Byla tudíž zmateční stížnost v tomto směru jako neodůvodněná zavržena.

Jinak má se však věc, pokud jde o ostatní obžalované. Nalézací soud přehlídí, že pokus je možným, byla-li pozitivní, vědomá činnost obžalovaného nesena aspoň úmyslem, uskutečnění uveřejnění, tedy prostředek, jímž by byly, kdyby nebyl býval zmařen překážkou, odjínud v to příšlou, porušeny právní statky chráněné ustanoveními §u 24 zákona o tisku a článků VII a VIII zákona ze 17. prosince 1862 č. 8 ř. z. z roku 1863, třeba že se jeho úmysl vztahoval přímo ku porušení právních statků těch, avšak zaviněná nečinnost nebo nedbalost jeho porušení to umožňovala. O obžalovaném Františku M-ovi zjišťuje rozsudek, že převzal redakci časopisu »Volkswille« po Adolfu Ch-ovi, jenž ji dne 7. února 1921 složil, v posledním okamžiku, že podle bílých míst č. 5. časopisu poznal, že bylo několik míst zabaveno, že však neznal obsah čísla 6. ze dne 11. února 1921, jehož *byl odpovědným redaktorem. Nalézací soud shledává kulposní zavinění tohoto obžalovaného v tom, že se v této své vlastnosti nestaral o obsah tohoto čísla, a odůvodňuje stejně jako u ostatních sprostřující výrok tím, že zůstalo při pokusu a že trestný pokus předpokládá podle §u 8 tr. zák. úmyslné jednání. Tímto výrokem byl však porušen zákon a jest tudíž zmatečný dle čís. 9 a) u 281 tr. ř. Jest sice pravda, že skutková povaha přečinů dle čl. VII. a VIII. zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. z. z roku 1863 nevyžaduje zlého úmyslu

a že činy ty mohou býti spáchány také kulposně; jinak má se ovšem věc, pokud jde o přečin dle Šu 24 zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 6 ř. zák. z roku 1863, a sice o druhou skutkovou podstatu tohoto přečinu, na kterou zní obžaloba; zde předpokládá zákon v ě d o m é rozšiřování zabaveného spisu neb uveřejňování jeho obsahu tiskem, tedy jednání dolosní, při čemž zákonný znak »vědomosti« vztahuje se jen na okolnost, že tiskopis je zabaven; rozšiřování neb uveřejňování obsahu tiskem státi se může i jen kulposně. U obžalovaného Františka M-a spočívá ovšem kulposní zavinění v tom, že se jako odpovědný redaktor časopisu »Volkswille« nestaral o obsah čísla 6 tohoto časopisu; ježto však obžaloba zněla vesměs na činy dolosní (»že . . . v ú m y s l u, aby . . .«) bylo povinností nalézacího soudu, zabývatí se celou činností obžalovaného jako odpovědného redaktora, která se přece nevyčerpává v tom, aby se staral pouze o obsah dotyčného čísla časopisu. Nalézacímu soudu bylo zejména uvažovati o tom, zda obžalovanému předložen byl ke korektuře kartáčový otisk závadných článků a zda tento otisk vrátil do tiskárny za tím účelem, aby se v tisku pokračovalo, pokud se týče, aby kartáčový otisk předložen byl k cenzuře. Tím již byl by obžalovaný dal na jevo ú m y s l, články v kartáčovém otisku obsažené učiniti přístupnými veřejnosti. Nalézací soud neučinl tedy, vycházeje z nesprávného právního posouzení, zjištění, potřebná k rozhodnutí otázky, zda dopustil se obžalovaný dolosních činů, jemu za vinu kladených, neboť vůbec nezjistil a neuvažoval o tom, jakým způsobem obžalovaný M. přispěl ve své funkci jako odpovědný redaktor k uveřejnění závadných článků. Podobně je tomu, pokud jde o obžalovaného Raimunda A-a a Josefa J-a. Nalézací soud o nich zjišťuje, že obžalovaný A. předal jako předseda politického sociálně-demokratického spolku obžalovanému J-ovi, který byl tehdy tajemníkem strany, obžalovací spis, jenž mu (A-ovi) jako obviněnému byl doručen, se žádostí, by mu pořídil opis, ježto musí prvopis zaslati svému obhájci do Brna. Obžalovaný J. obžalovací spis vlastnoručně opsal a nechal opis ležeti na svém psacím stole. Pokud jde o uveřejnění míst, zabavených již v čís. 5 časopisu »Volkswille«, zjišťuje nalézací soud o těchto dvou obžalovaných, že dne 7. února 1921 bylo v zasedání tiskového výboru, jenž rozhodoval o tisku jednotlivých článků pro příští číslo časopisu, vzhledem k zabavení posledního čísla časopisu uveřejnění závadných článků prozatím odloženo do té doby, až budou immunisovány interpelací v Národním shromáždění, a že následkem bouřlivé a pohnuté schůze výboru byly tyto články pouze nedopatřením dány do tisku. Články, tiskovým výborem schválené, byly za tím účelem, a b y b y l y d á n y d o t i s k u, položeny pod těžítka na psací stůl obžalovaného J-a, který je pak druhého dne, aniž je dále prohlížel, předal nebo nechal předati sazeči, obžalovanému Františku Sch-ovi, k vytisknutí, J. prý také v tomto případě poslal rukopisy pod těžítkem ležící, aniž je byl četl, do tiskárny, a nedopatřením dostal prý se mezi ně i opis uvedeného obžalovacího spisu. Soud spatřuje kulposní zavinění obou obžalovaných v tom, že jako důležití činitelé v redakci časopisu zavinili nedostatkem potřebné péče a zaviněnou neznalostí, že byly články dány do tisku. Rozsudek zjišťuje tedy u obžalovaného J-a pozitivní úmyslnou činnost, že totiž d á v a l č l á n k y d o t i s k u, bera tím tedy na sebe svémocně práva redaktora; důsledkem toho pak

ovšem jest, že musí nésti i odpovědnost za následky této své činnosti. Platí proto částečně i o něm to, co shora uvedeno o obžalovaném Františku M-ovi, neboť také u něho měl nalézací soud zkoumati a uvážiti celou jeho účast při uveřejňování závadných článků a pak teprve byl by se mohl bezpečně vysloviti o tom, zda spáchal obžalovaný dolosní činy, z nichž ho žaloba viní. Totéž lze říci o obžalovaném Raimundu A-ovi, neboť i když nalézací soud u něho nezjišťuje žádné přímé pozitivní činnosti, směřující k uveřejnění závadných článků, souvisí přece jeho ostatní předchozí jednání tak úzce s celou činností obžalovaného Josefa J-a, že nutno činnost obou těchto obžalovaných posuzovati ve vzájemné spojitosti a uvážiti pak, zda stíhá i obžalovaného A-a dolosní zavinění. O činnosti obžalovaných Františka Sch-a a Leopolda H-a, jímž obžaloba klade pouze za vinu přečin dle §u 8 tr. zák. a čl. VII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, spáchaný prý tím, že v úmyslu, uveřejniti tiskem spis obžalovací v trestní věci proti Raimundovi A-ovi a Josefu P-ovi dříve, než obžaloba v hlavním přelíčení byla přednesena, v č. 6 časopisu »Volkswille« vytiskli článek »Anklageschrift«, při čemž však čin následkem konfiskace tohoto čísla dokonán nebyl — zmiňuje se rozsudek nalézacího soudu na dvou místech. Praví o nich nejprvé, že vysázeli jako sazeči každý jednu část uvedeného obžalovacího spisu, domnívajíce se, že přelíčení jest již nařízeno a sice dříve, než časopis má vyjít, a shledává pak u nich kulposní zavinění, spočívající v tom, že s á z e l i o b ž a l o v a c í s p i s, ačkoliv v ě d ě l i, ž e n e b y l j e š t ě p ř i h l a v n í m p ř e l í č e n í p ř e d n e s e n. Soud zjišťuje tedy u těchto obžalovaných, přes zdánlivý odpor, který se mezi oběma těmito zjištěními jeví, po subjektivní stránce přímo v ě d o m í jejich o tom, že obžalovací spis, jimi vysázený, nebyl ještě při hlavním přelíčení přednesen, zjišťuje tedy jednání dolosní. Soud porušil tedy výrokem, že shledává u těchto obžalovaných pouze opomenutí (culpu), totiž nedostatek potřebné pozornosti a péče, zřejmě zákon. Vzhledem k pozitivní dolosní činnosti obžalovaných, nesené úmyslem uskutečniti předčasně uveřejnění obžalovacího spisu, nemůže tedy býti sporu o tom, že jest tu pokus přečinu dle čl. VII citovaného zákona možný, třeba že se úmysl obžalovaných nevztahoval k porušení statků předpisem citovaného článku chráněných.

Čís. 1326.

Ten, kdo se zmocnil věci, neznámým zlodějem odňaté a jím při pronásledování odhozené, dopouští se podílnictví na krádeži nikoliv krádeže, pak-li věděl, že jde o věc kradenou.

(Rozh. ze dne 29. října 1923, Kr II 345/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Rudolfa N-a do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 26. ledna 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem spoluviny na krádeži dle §§ 5, 171, 173, 179 tr. zák. potud, že zrušil rozsudek nalézacího soudu v napadené části a dle §u 290 tr. ř. i ve výroku, jímž byl obžalovaný Michal J. uznán vinným